UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Expedita Juris Divini, Natvralis, Et Ecclesiastici Moralis Expositio

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1665

De effectibus Divortij ex sollicitatione ad peccandum, vel ex sævitia. parag. 10.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40132

Visual Library

opponendi, quod Caſtropalaus probabiliter negat.

An vir innocens alimenta adulteræ præſtare teneatur?

19. Quid de alimentis? Obligaturne conjux innocens illa ſubminiſtrare uxori expulſæ propter adulterium?

Reſpondeo, in meliori ſententia non obligatur in foro conſcientiæ, quia, propter Adulterium conſortis, à debito omni *a* ſolutus eſt conjux. Præterea, nec in caſu litis, expenſas litis contribuere uxori adulteræ, ſi certum eſt adulterium, obligatur innocens conjux, & ratio eſt eadem, quia ab omni debito propter adulterium conjugis, liberatur conjux alter. An autem in foro fori obligetur, vide apud citatos. Verùm conjux nocens debebit innocenti tradere alimenta, ut item expenſas litis, ſi fortè h c innocens adulterium alterius probare intendat, quia innocens cadere non debet à Jure ſuo, quo poteſt, & alimenta, & litis expenſas ab altero expoſcere.

a Sanc. lib. 10. matr. d. 8. à n. 25. Caſtrop. l. 1. n. 5. Farinac. T. 4. 143. n. 41. & 42.

20. Propter non diſſimilem rationem ſi uxor domo fugiat ob timorem, ne malè tractetur à viro ſupplicante uxoris adulterium, quod verè uxor commiſit, ne in foro quidem *b* externo, alimenta illi ſubminiſtrare tenetur vir, quia ſcilicet univerſaliter vir non obligatur alere uxorem fugientem extra domum viri, ipſo viro cauſam receſſus non dante.

b Farin. l. c. Caſtrop. l. c. fine.

TERTIUS EFFECTUS.

Divortii ex Adulterio.

Poteſtas educandi, vel non educandi filios, Remiſſivè.

22. Tertius effectus Divortii eſt, dato poteſtatem innocenti, ut ſine ſuo onere educantur filii, id quod cùm multis ſcateat limitationibus, ac diſtinctionibus non valde nobis ſcitu neceſſariis, magis enim pertinet ad Juriſperitos, videatur apud eoſdem, nec tamen omittantur *c* Theologi.

c Sanc. lib. 10 matr. d. 20. Caſtrop. d. 3. de ſponſ. p. 6. §. 10. Laym. l. 5. tr. 10. p. 3. c. 7. n. 29.

§. IX.

De iiſdem tribus effectibus Divortii celebrati propter hæreſim.

1. QUamvis Divortium propter hæreſim celebratum non pariat ex ſe, ſuaque natura primum Effectum, quem parit adulterium carnale, non enim datur libera poteſtas Catholico conjugi aſſumendi aliquem ex illis ſtatibus, puta Ordinem, Religionem, Votum ſimplex Caſtitatis, nihilominus, quia parit illum eundem Effectum ex inſtitutione, & diſpoſitione Eccleſiæ, ut *d* ſupra diximus, ideo inde habe ea, quæ eſſent hîc aſſerenda.

d Supra §. 7. à n. 6.

2. Quoad ſecundum Effectum pertinentem ad dotem, ſit hæc regula. Si Divortium factum eſt non culpa uxoris, ſed viri reſtituendam eſſe uxori dotem. Si verò factum eſt, culpa uxoris, dotem ipſi non eſſe reſtituendam. Id, quod Caſtropal. *e* & Sanch. *f* colligunt ex Jure, *g* in quo univerſaliter diſponitur, ut uxor amittat dotem, vel dotalitium, ſi ejus culpa Divortium fiat. Puto autem Caſtropalaum intelligere poſt ſententiam, Sanch. etiam ante, eo modo quo iidem dixerunt in adulterio carnali, quorum placita, nos retulimus, §. præcedenti à num. 14.

e Caſtrop. l. c. nu. 2. f Sanc. lib. 10. matr. d. 4. n. 20. & d. 20. n. 7. g C. Plerumq; De Donat. inter virũ, & uxorẽ.

3. De alimentis idem dic, quod ibidem diximus nu. 19.

4. Quoad tertium Effectum, id ſpeciale habet Divortium ob hæreſim, ut filii ſemper educandi ſint apud conjugem Catholicum, idque in favorem fidei, ne ſcilicet proles erroribus inficiatur. Lege id pluribus apud Sanch. *h* alioſque.

h Sanch. di. d. 20. à nu. 4.

§. X.

De tribus iiſdem effectibus adulterii ob ſolicitationem ad peccandum, & ob ſævitiam.

1. QUoad primum Effectum, cùm ſeparatio conjugum ex his duabus cauſis ſit ex natura ſua temporalis, nemo ex conjugibus ſtatum aliquem ex illis, quos diximus paragr. 8. nu. 1. aſſumere poteſt, niſi mutuus adſit conſenſus, ſicuti proſſus cæteri

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

alii conjuges poſt conſummatum Matrimonium, de qua re mox c. 4.

Expectari igitur debet, ſi fortè evaneſcat ſpes reconciliationis, hac enim evolante, poterunt dicti conjuges eligere novum vitæ ſtatum, eo proportionaliter modo, quo ſupra definitum eſt.

2. Quoad ſecundum Effectum ſit hæc Regula. Conjux ille, qui aliàs obligatus erat, debebit dotem, & alimenta ſubminiſtrare ei, qui culpam non dedit ſeparationi, non debebit ei, qui culpam dedit, quæ Regula ſatis explicata manet ex prædictis, advertendo tamen, tum in his cauſis, tum in præcedentibus intelligi ſemper pro tempore, quo actualiter legitimè perſeverat ſeparatio.

a *Pont. lib. 9. c. 23. n. 12.*

3. Pontius *a* cenſet, quando Divortium eſt factum ob ſævitiam uxoris, ipſam non obligari ad reſtituendam dotem viro innocenti. Ratio eſt, inquit, quia amiſſio dotis ſolùm eſt adnexa delicto adulterii, vel occiſionis Mariti, non autem aliis delictis.

b *Caſtrop. l. c. §. 10. n. 2.*

4. Sed contra meritò ſe opponit Caſtropalaus; *b* Nam in Sacro Textu, cuicunque delicto, ex quo Divortium fit, ſeu mutua cohabitatio ſolvitur (ſanè pro tempore quo ut modo dixi, legitimè durat ſolutio) amiſſio dotis adnectitur.

5. Quoad tertium Effectum, idem dico, quod modo indicavi paragr. 8. n. 21.

CAPUT IV.

Occaſione prædictorum quærimus, qua ratione Conjuges poſt conſummatum Matrimonium valeant communi conſenſu mutationem ſtatus aſſumere.

1. Hactenus declaravimus, quandonam in caſu delicti alterius conjugis poſſit alter novum vitæ ſtatum ſuſcipere. In præſentia verò quærimus, quid extra caſum delicti.

2. Et quidem, quod mutuo conſenſu valeant conjuges, etiam poſt conſummatum Matrimonium ſe ſeparare, & vitam cœlibem agere, & certum eſt, & multi Sancti Veteres nos ſuo exemplo docuerunt. Verùm id à conjugibus, præſertim, ſi ſint Juvenes, eſſe cum magna prudentia, immò, & longa experientia ſuę continentię præſtandum, non eſt hic, niſi ſerio monendum. Legatur Sanchez, *c* aliique.

c *Sanch. l. 7. matr. d. 34. Pont. l. 9. matr. c. 11.*

3. Jam verò diſcurramus per ſingulos illos vitæ ſtatus ſupra memoratos. Profeſſionem Religioſam, Ordinis Sacri ſuſceptionem, ſimplicis Voti Caſtitatis emiſſionem.

§. I.

Quoad Profeſſionem Religioſam ſine licentia Conjugis.

1. Nec licitè, nec validè conjux ſine expreſſa licentia alterius profeſſionem in Religione emittit: prorſus ſicut ſervus, Domino non conſentiente. Si tamen ſine prædicta licentia emittat; poterit omnino ab altero conjuge repeti, immo ipſemet, relicta Religione, poterit propria auctoritate (gravi ſcandalo ſemper prudenter amoto) ad conjugem reverti, & ad hanc reverſionem ſanè obligabitur, etiam ſi conjux alterius ingreſſui non conſentiens, nequaquam poſitivè revocet. Ratio eſt, quia ex una parte id requirit juſtitia debita conjugi, & ex alia profeſſio fuit *d* nulla: eſto Pontius *e* teneat, ſine licentia Judicis, cauſæque diſcuſſione non poſſe hunc profeſſum Religionem deſerere.

d *Ex C. 1. d. 32. q. 1. Sanch. l. 7. matr. d. 34. n. 15. Laym. l. 5. tr. 10. p. 4. c. 7. n. 4.*
e *Pont. l. 9. c. 11. n. 8.*

2. Licentia *f* autem debet liberè data eſſe à conjuge, Quare coacta, vel dolo, vel metu extorta non ſufficit ad validitatem Profeſſionis.

f *Sác. Fil. Laym. & Caſtrop. d. 3. de ſpóſ. p. 6. §. 11. n. 6. etc.*

3. Inquires. Conjux ſine licentia alterius factus Profeſſus, ſi deinde redeat ad uxorem, obligaturne Primò, ſervare Caſtitatem, quantum poteſt, v. g. non petendo debitum. Secundò, obligaturne, mortua uxore, redire ad Religionem?

4. Reſpondeo ad primum. Si profeſſionem emittens habuit expreſſum animum Caſtitatem vovendi, etiam ſi ad ſæculum rediret, certum eſt, obligari ad ſervandam quantum poteſt, Caſtitatem, & conſequenter ad non petendum debitum, nam ad ſatisfaciendum uxori, ſatis eſt, ſi reddat. Si verò hunc animum expreſſum non habuit, non obligabitur, quia ex communi more emittendi profeſſionem ſemper intelligit profitens, vovere Caſtitatem ſtatui Religioſo annexam. Quod ſi Pontifex in Sacro *g* Textu dicit, hunc conjugem teneri ad id, quod

Veniens de conver. Conjugatorum.

g *C. Quidam, C. placet De conver. Conjugat.*

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN